proLékaře.cz | 29.11.2026

Kulaté narozeniny doc. Bohumíra Kříže

Na konci února oslavil krásné 80. narozeniny doc. MUDr. Bohumír Kříž, CSc., dlouholetý vedoucí Centra epidemiologie a mikrobiologie SZÚ a pracovník Katedry epidemiologie LFH UK (nynější 3. LF UK).

Doc. Kříž se narodil v Praze 29. února 1936. Maturoval na Nerudově gymnáziu na Malé Straně a v roce 1961 promoval na Lékařské fakultě hygienické UK. Prvním působištěm byla OHS – OÚNZ v Trutnově, kde pracoval jako epidemiolog. Po třech letech přešel na Katedru epidemiologie LFH UK (nynější 3. LF UK), kde dodnes epidemiologii vyučuje. V letech 1985–2008 vedl NRL pro difterii. V roce 1987 se habilitoval a v letech 1990–2001 působil jako vedoucí oddělení epidemiologie v Centru epidemiologie a mikrobiologie. V letech 1991–2005 byl vedoucím Centra epidemiologie a mikrobiologie SZÚ.
Doc. Kříž pracoval několikrát jako expert Světové zdravotnické organizace (WHO) v zahraničí (Indie, Somálsko). Podílel se i na celosvětově významné akci, eradikaci pravých neštovic, kde pracoval celkem pět let. Byl jedním z pracovníků, kteří byli vyznamenáni pamětní medailí WHO a řádem „Order of bifurcated needle“. V roce 1985 jako expert UNICEF prováděl hodnocení vakcinačních programů v Indonésii. Kromě toho se účastnil i dalších zahraničních projektů WHO. Se svými spolupracovníky organizoval v Praze, ve spolupráci s London School of Hygiene and Tropical Medicine, populární a úspěšné Letní mezinárodní školy epidemiologických metod. Od roku 1993 se pravidelně jako člen české delegace účastnil jednání OSN o plnění závazků států vyplývajících z Úmluvy o nešíření bakteriologických a toxinových zbraní. Zastupoval řadu let ČR v Epidemiological Surveillance Component (ESCON) of Community Network for the Epidemiological Surveillance and Control of Communicable Diseases, dlouhá leta byl národním koordinátorem evropské vakcinační sítě VENICE (The Vaccine European New Integrated Collaboration Effort). Několik funkčních období plnil též roli národního poradce v redakční radě časopisu Eurosurveillance.
Nadále se podílí na řadě mezinárodních projektů, a to ve spolupráci s WHO a s Evropským centrem pro prevenci a kontrolu nemocí (ECDC), kde je zástupcem pro oblast Emerging and Vector-borne Diseases (EVD). V prosinci 2015 byl doc. Kříž se spolupracovníky oceněn ministrem zdravotnictví ČR za mimořádné výsledky ve zdravotnickém výzkumu a vývoji za projekt IGA „Mapování přírodních ohnisek zoonóz přenosných na člověka v ČR a jejich změny ovlivněné modifikacemi klimatu“.
Společně s dr. Čestmírem Benešem má doc. Bohumír Kříž velkou zásluhu na vzniku časopisu Zprávy CEM, kdy původním záměrem byla prezentace celostátně hlášených dat o výskytu infekčních onemocnění. Základní údaje EPIDATu byly doplněny o komentáře z měsíčních hlášení krajských epidemiologů a o aktuální informace z mikrobiologických Národních referenčních laboratoří působících v CEM i mimo něj. Zprávy CEM se následně staly všestrannějším periodikem nejen pro epidemiology, ale i mikrobiology, infekcionisty, epizootology a odborníky dalších profesí.
Další významnou oblastí spojenou s aktivitami doc. Kříže je fungující systém Externího hodnocení kvality (EHK) mikrobiologických a zdravotnických laboratoří v naší republice, napojený i na mezinárodní systémy kontroly kvality. S pomocí dr. Šlosárka a velké řady pracovníků z Národních referenčních laboratoří se doc. Křížovi podařilo vybudovat systém EHK, který dnes zahrnuje 34 okruhů bakteriologické, virologické a parazitologické diagnostiky. Nelze opominout, že díky podpoře a zájmu doc. Kříže i o kvalitu laboratorní práce bylo úsilí všech pracovníků Národních referenčních laboratoří CEM završeno v roce 2001 ziskem akreditační osvědčení Českého institutu pro akreditaci jako „Zkušební laboratoř č. 1206.4“ a následně pak i jako „Zdravotnická laboratoř č. 8002“.
V současné době se pan docent stále podílí na národních i mezinárodních projektech a grantech. Je uznávaným odborníkem nejen v epidemiologii, ale i v souvisejících oborech.

Vážený pane docente, milý Mirku, chtěli bychom Ti poděkovat za veškerou dosavadní práci pro náš ústav, za zkušenosti a inspiraci, které nám stále předáváš. K Tvým jubilejním narozeninám Ti přejeme hodně zdraví, životního optimismu a neutuchající profesionální i životní aktivitu!

Petr Petráš, Jan Kynčl, Jitka Částková, Barbora Macková